

Resultat från enkätundersökningen ”Läsglädje på finska?”

Totalt deltog 221 elever i enkätundersökningen från åk 2-9.

Resultat:

44% av alla elever gillade att läsa finska böcker medan 56% gillade inte så mycket att läsa finska böcker. På låg- och mellanstadiet var eleverna mer positivt inställda, då 57% ansåg sig gilla det medan 43% ogillade att läsa. På högstadiet var det endast 24% som gillade att läsa finska böcker medan 76% ogillade det!

Hur ofta läser eleverna finska böcker på fritiden?

Samtliga elever:

43% läser sällan eller aldrig
20% läser några gånger i månaden
14% läser 1-2 gånger i veckan
16% läser 3-4 gånger i veckan
7% läser 5-7 gånger i veckan

Eleverna på låg- och mellanstadiet:

23% sällan eller aldrig
21% några gånger i månaden
21% 1-2 gånger i veckan
26% 3-4 gånger i veckan
9% 5-7 gånger i veckan

Eleverna på högstadiet:

76% sällan eller aldrig
20% några gånger i månaden
2% 1-2 gånger i månaden
0% 3-4 gånger i veckan
2% 5-7 gånger i veckan

Orsaker till att eleverna ogillade att läsa finska böcker i rangordning:

1. Jag läser hellre på svenska
2. Det är svårt att välja en bra bok på finska
3. Jag hittar inte sådana böcker som jag gillar
4. Det är lättare att läsa svenska böcker
5. De finska böckerna är inte så intressanta
6. Finska böcker är svåra att läsa
7. Jag har inte tid på min fritid
8. Det är många nya eller svåra ord i finska böcker

Jämförelse mellan låg- och mellanstadiet samt högstadiet:

(Skillnaderna är kursiverade)

Låg- och mellanstadiet:

1. *Det är svårt att välja en bra bok*
2. *Läser hellre på svenska*
3. Svårt att hitta böcker som de gillar
4. *Lättare att läsa svenska böcker*
5. Böckerna är inte så intressanta
6. Har inte tid på fritiden
7. Finska böcker är svåra att läsa
8. Många nya eller svåra ord

Högstadiet:

1. *Läser hellre på svenska*
2. *Lättare att läsa svenska böcker*
3. Svårt att hitta böcker som de gillar
4. *Det är svårt att välja en bra bok*
5. Böckerna är inte så intressanta
6. Har inte tid på fritiden
7. Finska böcker är svåra att läsa
8. Många nya eller svåra ord

Förtydliganden och exempel på elevsvar som förklarar orsakerna:

Läser hellre på svenska/Lättare att läsa svenska böcker/Finska böcker är svåra att läsa

Det är lättare att läsa på svenska eftersom det är elevernas starkaste språk och många har inte så bra finska. Ordförrådet räcker helt enkelt inte till.

Många nya eller svåra ord

Det är svårt att hänga med och komma in i boken eftersom det är så många nya, långa eller svåra ord och då är det svårt att förstå eller så komplicerat att man ger upp. Det gör att det tar längre tid att läsa på finska och det är svårt att komma ihåg vad man läst.

”Språket känns gammalt och omodernt, ”anpassat för 40+”.

”Flera finska böcker beskriver oftast väldigt mycket eftersom det finns många olika adjektiv i finska. Därför blir det oftast tråkigt när man bara läser långa beskrivningar.”

Har inte tid på fritiden

Det är svårt att hinna läsa på både finska och svenska. Det är så mycket läxor och prov att tiden inte räcker till.

Böckerna är inte så intressanta

Finska böckerna upplevs som tråkiga medan svenska böcker är bättre. De är varken lika spännande eller lika roliga som svenska böcker. Många upplever dem även som äldre och ”omoderna” med tråkiga omslag.

Svårt att hitta böcker som de gillar /Det är svårt att välja en bra bok

Det är enklare att hitta bra svenska böcker.

Det finns inte så bra utbud av finska böcker på biblioteket.

”Antingen är böckerna för svåra eller barnsliga”.

”De böcker jag gillar finns inte på svenska”.

Andra orsaker:

- En del gillar helt enkelt inte att läsa överhuvudtaget
- En del orkar inte sitta stilla och läsa
- Vissa är inte vana att läsa finska böcker och har inte fått lyssna på högläsning
- Dåliga översättningar (”för saker som är roliga på svenska är inte roliga på finska”/”Gillar inte när de ändrar personernas namn i översättningar”)
- Det finns för få bilder i de finska böckerna
- En del kollar hellre på filmer än läser

Elevernas egna tips och idéer för att öka läslusten på finska:

- Att översätta mer populära böcker och använda ett modernare språk
- Skaffa bättre, nyare och roligare böcker på finska/ fler böcker inom olika genren och bokserier som man gillar och fastnar i
- Att hitta lätta men intressanta böcker med inte för svåra och långa ord dvs. mindre text
- Att få rekommenderat bra böcker och möjligheten att beställa böcker som man önskat och som fått bra recensioner
- Att ha ordlista i böckerna
- Att få mer tid för läsning på skolan och genom att planera fritiden bättre
- Att gå oftare till biblioteket och få besöka ett finskt bibliotek
- Att få belöningar om man läser (t.ex. ”Om jag läser 20 min på finska så får jag titta sen på skärm”/”Om jag får 100kr”/”att det påverkar betyget”)
- Att hitta bra rutiner för läsning (t.ex. att läsa precis innan läggdags/att läsa i tunnelbanan)
- Att få mer hjälp med att gå igenom svåra ord och hänga med i texten
- Att tvinga eller ge läsläxor och uppgifter som är kopplade till läsningen (”Om mamma säger”)
- Att ta sig själv i kragen och att öva mera, ju mer rutiner - desto lättare att komma igång
- Att läsa tillsammans till exempel med föräldrar eller kompisar
- Att hela klassen läser samma bok
- Göra upp gemensamma mål t.ex. att vi ska läsa 20-30 sidor i veckan
- Att se finska TV-serier och filmer som finns även som böcker
- Att få läsa först på svenska och sedan sina favoritböcker på finska för då har man bättre förståelse
- Att först få lyssna på något flera gånger och sen läsa (högläsning/ljud-böcker)
- Att ha tillgång till lugn plats som lockar till läsning (inte så stressig miljö)

Några intressanta elevsvar:

”Om olika författare skulle kunna tänka vad barn tänker nuförtiden och inte skriva så mycket liksom gammeldagsa ord. Då skulle barn inte tänka att läsning är tråkigt.”

”Många personer i vår klass ser finska som ett auktoritärt språk mer än nöjesspråk. Det kanske kan ändras genom att ha fler obligatoriska finskspråkiga läsböcker i skolan.”

”Bättre böcker för ungdomar som handlar om mysterier, ungdomar, brott eller vardagliga ungdomsproblem och mer böcker som inte är för barnsliga.”

”Jag tycker att vi borde först ha någon bok som vi läser som läxa i finska så att man kommer igång. Sedan kanske man får motivation att läsa mer finska böcker på fritiden.”

”Att jag skulle tävla med mig själv i hur långt jag läser på en finsk bok. Jag kan göra en lässtund i typ en halvtimme varje dag där jag bara läser finska böcker.”

”Att man hittar en bra bok eller att alla läser en bok och sen gör vi någonting roligt.”

”Om man får se filmen efter att man har läst boken så har man något att längta till. Jag gillar att läsa på alla språk. Det viktigaste är att man får en resa i fantasins magiska värld. Man får också mer ord i sitt finska ordförråd.”

”Att på något sätt hitta på så det blir roligare att läsa som t.ex. om man har liksom tagit upp två sidor så lägger man typ en lite godis (som t.ex. Skittles) i varje styck i texten och sen när man har läst klart stycket, så får man en godis, som ett pris!”

Undersökningen gjord av: **Janira Brinaru** (janirajessica@gmail.com)